

proū. xij. Abhominacō ē dño
labia mēdātia Exēplū de hñtē
os plenū muscis fetidis. Ter
cō qz ois mēdax quasi qda; p
ditoz ē. vlt ei qz ille cui menti
tur fidē sibi adhibeat. a tñ fidē
non suat ei. pmo vult decipere
ut pz; in. rōe mentiri. qd est cō
tī mentē ire. Qrto qz valde no
ciūū est totū ecclē fac ei ut vix
alicui fides adhibeatur. vñ pp
ter mendātia multiplicātur p
iuria. diffidentie. lites. 7 hmōi
vñ de mendacib; Jere. ix. Sa
gitta vulnerās lingua eoz do
lū locuta est Quinto qeius vi
tacō orone; cito facit exaudiri
Exēplū in vitis p̄m. vbi fratb;
āgelico ministeio translatis. p
fluitū ad quendā hēmitam ab
eo q̄rentib; de ei; vita hē. a tpe
conūsiōis nūq̄ de ore meo mē
daciū exiuit. a quicqd p̄cij a
dño sine moza cōsecutus sum

Deq̄tur capitulū Secūdu

Dromde vidēda sūt ad
huc tria p̄ncipalit̄. Pri
mo de p̄cās oris i q̄b;
q̄s faciliē mētatur vel sp. Secū
do de mēdacō in ope vel gestu
Tercō dubiū de perplexitate.
a Quātū ad. i. p̄t quis mēda
ciū icurrē promisso. iactātia.
a adulatiōe lingue. P̄tio pro
missione. vñ fm th. 2. 2. q. ex.
Sulle q̄ aliqd̄ promittit non
h̄at ai; faciēdi qd̄ p̄mittit: mē

titur Si v̄o h̄at nō mēt̄ qz
nō loq̄tur otr̄ id qd̄ geit i mē
te Si v̄o nō f̄at qd̄ promittit
tūc vid̄ infidelit̄ agē p̄ hoc qz
ai; mutat p̄t tñ excusai ex du
ob; vno mō si p̄mittit id qd̄ ē
māifeste illicitū qz p̄mittendo
peccauit mutādo aut̄ p̄positū:
bñfacit Alio mō si sint mutate
cō ditiōes p̄sonaz 7 negotia.
Ad hoc ei qz h̄o t̄atur facē qd̄
p̄mittit dic. Seneca li. de bñfi
cijs req̄ritur qz oia imutata p̄
maneāt. vñ 7 ap̄ls nō ē mēt̄y
nō iplēs qd̄ p̄mittit cū nō iuit
conthū. ij. cor. i. 7 hoc p̄p̄i p̄di
mēta q̄ supuener̄t h̄c th. Et b
videntur i p̄missio simplici mul
te oditiōes itelligi. sicut a fm
hosti. i simplici iuramēto nam
qñ iuro qz fatiā itelligit̄ si dō
placuerit. Si pape vel plato
placuerit vel nō displicuerit Si
res i eod̄ statu p̄mansit vñ si
apud me deponis gladiū 7 tibi
p̄mitto restituē Si postea fu
ris: res i alio statu ē. Itē si m̄ fi
dē suaueis. nō suati ei fidē nō
o; fidē suai. vñ si nō facis m̄ qd̄
p̄mittisti. non tibi t̄oz Extr̄ de
iurē iurādo p̄ueit Itē si sup̄ior nō
cōndixit Itē si facultas seu pol
fibilitas se obtulerit. vñ excu
sat necitas vel impossibilitas tñ
nō potēs soluē: p̄us d; tōmō ce
dere vel cū alio p̄ posse oozda
re videlic; cū illo cui obligatur

Octauum Preceptum

C Secundo metitur q̄s iactan-
cia. de qua vide in tertia sp̄e sup
bie p̄cepto primo capi. xiiij. a.
Iactator aut ut dic. phus. iij.
ethi. fingit de se maiora existe-
tibus q̄q̄ nullius gr̄a. quādo
q̄s aut gr̄a gl̄ie vel honois quā
do q̄s aut gr̄a argenti. vñ thō.
i. 2. q. cxij. dicit. Iactancia p̄-
prie iportare vidz q̄ hō vrbis
se extollat. Illa enim q̄ hō lon-
ge vult iactare in altū eleuat.
Tūc aut quis p̄prie se extollit
quādo de se sup̄ se aliquid dic.
Rō q̄ dē; ottingit dupliciter. Quā-
do q̄s enī loq̄tur de se. nō quidē
sup̄ illud quod in se ē. s̄ supra
illō q̄s de eo hōies opimatur.
Rō ap̄stol⁹ refugies dicit. ij.
corin. xij. Precor ne quis existi-
met me sup̄ id q̄s videt in me
ā audit ex me. Alio mō quis p̄-
verba se extollit loquēs de se
aliquid sup̄ illud q̄s in se est
s̄m rei veritatem. ⁊ vtrōq̄ mō
d̄z iactantia. Primo modo ta-
mē magis p̄prie. Et opponitur
iactantia veritati. Quādo autē;
fit iactantia p̄ccm mōrle. ⁊ q̄n
non dicit ibidem. Dupliciter
iactantia cōsiderari p̄t. vno mō
s̄m se put est mēdatū q̄s d̄am
⁊ sic quādo q̄s ē p̄ccm mōrle
quādo q̄s viale. mōrle q̄dem
quādo q̄s iactanter de se p̄fert
q̄s ē contr̄ gl̄am d̄i. Sicut ex
p̄sona thiri regis d̄z Ezechie.

Capitulum Secundum

xviii. Eleuatū ē cor tuū ⁊ dix-
isti. deus ego sum. vel est cōtr̄
caritatē proxī. sicut cū aliquis
iactādo seipsum prorūpit i cō-
tumelias aliorū. Sicut h̄etur
luc. xvij. de phariseo q̄ dixit nō
sū sicut ceteri hōim raptōres ad-
ulteri. iniusti. velut etiā hic pu-
blican⁹. Quādo q̄s vero ē pec-
catum viale. quādo sc̄; q̄s de se
iactat q̄ neq̄s sunt cōtr̄ d̄m nec
cōtr̄ proximū. Alio mō p̄t con-
siderari s̄m suam causā; sc̄; sup̄
biā vel appetitum lucrī ā mais
glōrie. Et sic si p̄cedat ex sup̄-
bia vel inani glōria. q̄ si sit pec-
catum mōrle. tunc ip̄a iactan-
tia erit p̄ccm mōrle. alio q̄n erit
p̄ccm viale. Sed si quis p̄-
rūpit in iactantia; p̄pter appeti-
tum lucrī. hoc videtur iā p̄tine-
re ad p̄ximū d̄cep cōnem ⁊ dā-
nū. Et idō talis iactantia magis
ē peccatū mōrle. vñ dic. phs
iij. Ethī. q̄ turpior est qui se
iactat causa lucrī. q̄ qui se ia-
ctat cā glōrie vel honois non
est tñ peccatum mōrle s̄p̄z
q̄ p̄ss̄ esse tale lucrī ex quo
ali⁹ nō dānificaretur. **T**er-
tio quid am mētiūtur adulacō-
ne. Est aut ut quidā ait. Adu-
lacō puer sa laudacō. vñ nom
laudacōis ⁊ adulacōis eisdem
l̄ris constat s̄ nō eodem modo
ordinatis. Alex. de bal i fuma
dicit. Adulacio sic describitur

est pcc̄; ex f̄mone vane laudis
 alteri exhibitū intencōe placē
 di. **D**ubitat q̄n adulaō fit pec
 catū mōrle vel nō h̄nd; id̄ ibi
 d̄. **Q**uedā adulaō est que fit i
 fouendo pccōrem i pccō. h̄c ē
 semp mōrle pccatū. **Q**uedā v̄
 ro fit intencōe ut p̄fit alicui a
 nulli obfit. a h̄c est v̄iale pec
 catum. **Q**uedā v̄ro est. q̄ fit ex
 sola intencōe placēdi: nō ut p̄
 fit vel obfit. a h̄c aliq̄n v̄iale
 pcc̄m ē aliq̄n mōrle. **Q**uādo enī
 fit ex aimi leuitate: v̄iale est
Quādo v̄ro fit ex osuetudine
 ducēte i m̄tēptū a libidie; mōr
 le; tunc est mōrle h̄c ille. h̄c
 vicū xp̄s maxie fugit. v̄n gl̄o
 sup illo math. xxi. relictis illis
 abiit foras ex ciuitatē q̄ pau
 perat nulli adulat̄. nullūm tā
 ta ciuitate inuenit hospite. sed
 ap̄d laz̄az recept̄ ē. **E**t ap̄osto
 l̄. i. tess. ij. ne q̄ aliq̄n sum̄ i
 sermone adulaōis. sic v̄s sci
 tis. nec occasione auaritie deus
 testis ē. **E**st aut̄ adulaōis
 vicium detestandū multiplici
 ter. **P**rimo. q̄ adulator nutrit̄
 est dyaboli. lactās dyaboli fili
 os lacte adulaōis. **T**ren. iij.
 lamie nudauerūt māmas lacta
 uerūt catulos suos. lamia ei d̄z
 q̄h lamia suis fetib; crudelior.
 q̄ eos laniat quos vidz lactae
 sic adulator que mulc; laudan
 do i pccō laniat i p̄tinaria. **S**e

cūdo est locusta. q̄ estate p̄spi
 tans canit 7 hyeme adūsitatis
 filiet. **E**ccl̄. xij. diues locutus ē
 et oēs tacuerūt a v̄bū eig vsq;
 ad nubes p̄ducēt. paup̄ locutus
 est a dicent. quis est h̄. **T**ercō
 sunt adulatorēs syrene f̄m l̄ve
 cum vsq; ad ext̄imū dulcēs
 voce. h̄ obstructis aurib; fugi
 ende. **Q**ūto sunt lotuēs capitū
 per oleum p̄s. **C**orripiet me iu
 stus i m̄ia 7 m̄repabit me ole
 um aut̄ pccōris nō impinguet
 caput meū. **Q**ūto sunt sac̄do
 tes dyaboli hoies viuos sepli
 entes. v̄n gre. sup illo **M**ath.
 viij. dimitte mortuos seplire
 mortuos suos. mortui mortu
 os seplunt cū pccōz pccōrem
 aggere adulaōis p̄mit. **A**p̄t il
 la xp̄s ait **L**uce. vi. v̄ v̄obis. cū
 benedixerit v̄b; homines gl̄o.
 magna pars pene est pccatōi
 sua scelea nō argui. h̄ i sup q̄h
 bene gesta laudari. **E**t sup illd̄
 p̄s. **D**eus i adiutorium meum
 intēde dicit **A**ugust. pl̄ nocet
 lingua adulatoris q̄ manus p̄
 secutoris. **p**sal. iij. **P**opule me
 ua qui te bratum dicunt ip̄si te
 decipiunt. **D**ubitatur quale
 remediū sit adhibēdū adulaōi.
Respōdet **A**lexāder vbi p̄us
 q̄ triplex sp̄alit̄ v̄num i m̄tra p̄
 prie fragilitatis o sideracō q̄ ho
 minē p̄fē h̄uiliat. v̄n **T**ren. iij.
Ego vix videns paup̄tatē meā

Et michi. vi. hūiliaō tua in me
 dio tui. Alia duo sūt extri. vnū
 est ex pte iusti hoīs. a dicitur
 fidelis a discreta correctō. vn̄
 sup illud ps̄. Oleū autē peccōris
 nō impinguet caput meū glō.
 Sustinet fidelis arguū a viro
 iusto in misericordia a nō lauda
 ri a peccōre. Aliud ē ex pte pec
 catoris sc̄; detractio q̄ est reme
 diū non p causā s̄ p occasiōē;
 vn̄ greḡ. Sciend̄ q̄ ne immo
 deratis laudib; eleuemur plez
 q; miro rectoris nostri modē
 mine detractiōib; laetari per
 mittimur. ut qd̄ vix laudantis
 eleuat lingua detribētis hūiliet
 ¶ Quo ad secūdū principale
 sc̄; de simulacōe. Rōnd̄ q̄ dif
 ferūt simulacō et ypoctis h̄c su
 per 19 et inferi. Simulacō est
 pprie mēdaciū qd̄ i exteriōib;
 signis factoris ostendit. ut dicit
 tho. 2. 2. q. cx. nō aut̄ r̄fert vtz
 aliq; mentiatur vrb̄ vel quo
 cūq; alio facto. Simulacō tñ
 largius capitur sepe pro qua
 cūq; fictione. S; ypoctis ē nō
 quecūq; simulacō s̄ solū illa q̄
 q̄ simulat psonam alterius:
 h̄c cū peccōr assimulat psonam
 iusti de hoc habes quedā; pri
 mo p̄cepto de ypoctis. de simu
 lacōne iḡ; dicit. Deo. m. iij. di.
 .xxviii. Aliquis p̄t simulare
 p argumēta pbabilia. assume
 do aliq̄ bona sibi inesse que. nō

insunt puta p genuflexiones et
 adoracōes deuocōez sibi inesse
 que nō inē. Et talis simulacio
 est ypoctis a p̄ctm̄. Aliq; etiā
 p̄t simulare mala non inē. v̄l
 ostendēdo signa opposita h̄is
 q̄ ostendūt vel opposita mal̄ vel
 non ostendēdo signa que cōmu
 n̄ ostendūt sequi illa mala. Et
 p̄mū istoz videtur p̄tinere ad
 ypoctisim puta si quis luxurio
 sus audiēs de mulierib; spuat
 in signū castitatis excreans. et
 tñ habeat oppositū i corde. Se
 cūdū non est malū aliq; ymo
 si p̄t esse in malo est laudabi
 le qz vitupabile ē publicare eo
 modo q̄ dicitur de quibusdā;
 qz peccatū suū publicauerūt a
 non tacuerūt et si malū sit i cor
 de interi? tamē addē malū sig
 nū exteri? est addere malū ma
 lo. In indifferētibus aut̄ aliq; p̄t
 aliq; facere q̄ ex natura sui
 sunt signa alicui? Aliq; enim
 p̄t facere alia que non sūt siḡ
 ex natura sui s̄ scit ea concipi a
 p̄ntibus tanq̄ signa. puta ex
 natura rei sudor ē signū fatiga
 cōnis vel alicui? resolutōis cor
 poralis. Spumare autē qz salī
 ua currat p barbā non ē ex na
 tura signū insanie mentis. p̄t
 enim cōpos mētis emittere salī
 uā ut currat p barbā. tamen a
 circūstātib; p̄t aliq; scire hoc
 iudicandum sicut signū furie

puta q̄ illa ofueuerūt signa eē
 furiosoz in tra illa. **V**niuersaliē
 ergo de simulacōib⁹ p̄ma ⁊ se
 cūda dico. q̄ sūt peccā ⁊ frequē
 ter mōelia. q̄ p̄pōctis ⁊ simu
 lacō. **T**ertia dūmō malū nō cō
 comitetur est laudabilis. Ita q̄
 hō non oñdat vnū malū p̄ aliū
 malū. **E**t in indifferentib⁹ simu
 lacō p̄ma si esset in aliquibus
 esset forte mala. s̄ non grauiē
 puta si quis possit se facere sua
 relicet non laborasset. quemad
 modū quidā ioculatores vtū
 tur corpibus suis ad aliquos
 motus significātes alias dispo
 sitiones q̄ non in sunt eis nec p̄
 cesserūt. **S**imulacō alia que ē
 secūda in indifferentib⁹ nec pec
 catū ē ⁊ talis fuit simulatio da
 uid. i. **Re. xxij. lxx. sco.** **C**irca
 terciū p̄ncipale q̄d sit faciendū
 in tali casu ⁊ similib⁹. **A**liquis
 queitur ad mortem que absco
 dit p̄fectus vir veniūt appito
 res ⁊ q̄rūt ab abscondēte. vbi
 sic latitās. **A**ut r̄ndet. ibi. ⁊ tūc
 erit p̄ditor. **A**ut r̄ndet se nesciē:
 ⁊ sic mentitur. **A**ut tacet ⁊ sic
 p̄dere videt. ergo ē perplexus.
Rnd; **A**lso dicit. de h̄t deludere
 appitoēs sic dicebat ip̄o siting
 sic dicendo. **C**reditis q̄ si ip̄se
 esset h̄: ego dicerem vob. vel d;
 r̄ndere sic r̄ndit ille fact⁹ ep̄us
 de quo exēplū p̄it b̄tus **Aug⁹.**
 si p̄t̄i mēdatū q̄ absco dit que

da; miēz q̄ q̄rebatur ad mor
 tē ⁊ dū ab ip̄o ep̄o q̄reret appi
 toēs vbi ille esset. **R.** nec possū
 mētri nec possū esse p̄ditor.

Capitulum Tertū

De falsitate hacten⁹ bi
 etū ē h̄ mō de testificati
 one vidēda sūt tria. **P**ri
 mo i q̄b⁹ casib⁹ q̄s tētur testifi
 cai. **S**ecūdo an falsū testiomū
 sp̄ sit mōrle pecc⁹. **T**ercō quo q̄
 testificādo vel alias asserendo
 possit iurāe ⁊ q̄ sciē debeat q̄ iu
 rat testificādo. **¶** **Q**uo ad p̄mū a
 nōt̄ th̄. 2. 2. q. lxx. **I**n testiomio
 frēdo distinguendū ē. q̄ aliq̄n
 requiritur testiomū alicui⁹
 aliq̄n nō requiritur. **S**i requi
 ritur testiomū s̄bditi autori
 tate sup̄ioris cui i h̄is q̄ ad iusti
 tiā p̄tinēt obediē tētur. **E**t tunc
 nō ē dubiū q̄n testiomū tēatur
 ferre i h̄is in q̄b⁹ s̄m ordie iu
 ris testiomū ab eo exigit̄ puta
 i maif. stis ⁊ i h̄is de q̄b⁹ infāia
 p̄cessit. **S**i aut̄ exigatur ab eo
 testiomū i alijs puta i occultis
 ⁊ de q̄b⁹ infāia nō p̄cessit nō
 tenetur ad testificādu. **S**i vco
 req̄ratur ei⁹ testiomū nō auto
 ritate sup̄ioris cui obediē tene
 tur. **T**ūc distinguendū est. **R**uia
 si testiomū requiātur ad libe
 randū h̄iem ab iniusta morte
 seu pena quacūq; vel falsa etiā i
 famia vel etiā ab iniūo dāno
 tunc tenetur h̄o ad testificādu